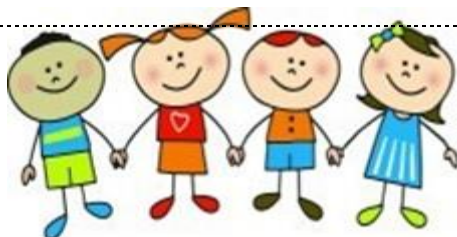

Pedagogisch beleidsplan

Inhoudsopgave

Inleiding	3
GO Kidz	4
Samenwerkingsverband	5
Informatie voor de gastouder	6
Opvangeisen	7
De opvangplek	8
De ontwikkeling van het kind de opvoeding en de verzorging	9
Normen en Waarden	11
Ontwikkelingsfasen van een kind	12
De motorische ontwikkeling	13
De verstandelijke ontwikkeling	15
De emotionele en sociale ontwikkeling	16
Kenmerken van de sociaal-emotionele ontwikkeling	18
Stagiaire/Vrijwilliger	20
Niet gevaccineerde kinderen	20
Signalerende functie	20
Huiselijke geweld en kindermishandeling	21
Klachten	21

Inleiding

Door de invoering van de Wet Kinderopvang in januari 2005 worden er diverse kwaliteitseisen gesteld aan gastouderopvang. Eén van de kwaliteitseisen waar gastouderbureaus aan moeten voldoen is het hebben van een pedagogisch beleidsplan en de formulering van kwaliteitsrichtlijnen.

Waarom een pedagogisch beleidsplan?

In dit pedagogisch beleidsplan staat vermeld welke visie GO Kidz heeft over het opvoeden van kinderen. Het pedagogisch beleidsplan is voor de gastouders een richtlijn voor het omgaan met de gastkinderen. Natuurlijk is er voor iedere gastouder, binnen de gemaakte afspraken, ruimte voor een persoonlijke invulling. Middels dit beleidsplan kunnen instanties zoals gemeente en GGD een inzicht krijgen in de pedagogische visie van GO Kidz.

GO Kidz

GO Kidz is een kleinschalig gastouderbureau actief in Deventer en omstreken. GO Kidz bemiddelt tussen ouders die opvang voor hun kind zoeken en ouders die kinderen op willen vangen. Gastouders verzorgen opvang van kinderen in de leeftijd van 0-13 jaar. De opvang vindt plaats in het huis van de gastouder of in het huis van de vraagouder.

Bij GO Kidz kunnen ouders een zoekopdracht uitzetten voor een gastouder of ze kunnen zich samen met hun eigen gastouder inschrijven. In alle gevallen wordt eerst de gastouder door GO Kidz gecontroleerd op de door de wet en door gastouderbureau gestelde eisen.

GO Kidz controleert hier de praktische zaken zoals:

- veiligheid
- gezondheid
- de opvanglocatie

Dit wordt elk jaar gecontroleerd d.m.v. een risico inventarisatie en een vraag- en gastouder evaluatie.

Na goedkeuring van de gastouder door GO Kidz en na de registratie in het Landelijk Register Kinderopvang (LRK) kan er tussen de vraagouder en de gastouder een kennismakingsgesprek plaatsvinden. Na deze kennismaking kan bij akkoordbevinding samen met het gastouderbureau een koppelingsgesprek ingepland worden. Tijdens dit gesprek worden alle documenten ingevuld en formaliteiten geregeld zoals overeenkomst tussen gastouder en vraagouder en overeenkomst tussen gastouderbureau en vraagouder

Om dit samenwerkingsverband zo goed mogelijk te laten verlopen heeft GO Kidz regelmatig contact met beide partijen. Hierin heeft het gastouderbureau een adviserende maar ook een ondersteunende- en een bemiddelings- rol. Een goede communicatie zowel schriftelijk als mondeling tussen de partijen is heel erg belangrijk.

De taken van GO Kidz zijn onder andere:

- vraagouder(s) in contact brengen met de gastouder en visa versa
- kassiersfunctie
- het onderhouden van contacten met gastouders en vraagouders
- fungeren als vraagbaak voor vraagouders als gastouders
- bemiddelen bij problemen

Samenwerkingsverband

De gastouder die een samenwerkingsverband aangaat met GO Kidz moet voldoen aan de volgende eisen:

- woont niet in bij de vraagouder(s)
- dient minimaal 18 jaar zijn
- is in het bezit van een MBO-2 diploma Helpende Zorg en Welzijn of een daaraan gelijkgesteld diploma
- is in het bezit van een geregistreerd certificaat EHBO van:
  - a. Eerste Hulp aan kinderen van het Oranje Kruis;
  - b. Eerste Hulp van het Oranje Kruis, voor zover afgegeven per 1 januari 2017;
  - c. Spoedeisende Hulpverlening bij Slachtoffers (SEHSO) van NedCert;
  - d. Acute Zorg bij kinderen van NIKTA;
  - e. Bedrijfshulpverlener Module Kind en Omgeving van NIKTA;
  - f. Acute Zorgverlener Module Kind en Omgeving van NIKTA;
  - g. Eerstehulpverlener van NIKTA;
  - h. Spoedeisende Hulpverlening bij Kinderen (SEHBK) van NedCert;
  - i. Acute Zorg aan Kind en Omgeving van de Nederlandse Vereniging Bedrijfshulpverlening;
  - j. Basis Eerstehulpverlener-LPEV met de aantekening Eerste hulp aan Kinderen van Stichting LPEV;
  - k. Eerste Hulp aan Baby's en Kinderen van het Nederlandse Rode Kruis;
  - l. Eerste Hulp bij werken met kinderen van het Nederlands Instituut voor Bedrijfshulpverlening;
  - m. Advanced Medical Responder: Eerste hulp Aan Kinderen (AMR3: EHAK IKK) van CIBOT
  - n. Bedrijfshulpverlening Kind van CIBOT;
  - o. Eerste Hulp Bij Ongelukken onderwijs voor baby's en kinderen van Livis.

- is op de hoogte van het pedagogisch beleidsplan van GO Kidz en is verplicht de opvang aan te bieden volgens dit pedagogisch beleid
- is op de hoogte van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en in het bezit van de volledige meldcode huiselijk geweld en Kindermishandeling
- is in het bezit van een EHBO koffer (zie formulier EHBO doos)
- kan een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG continue screening) overleggen en staat geregistreerd in het personenregister
- kan voor alle huisgenoten(boven de 18 jaar) tevens een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG continue screening) overleggen en staan geregistreerd in het personenregister
- kan voor alle personen van 18 of ouder die *structureel** tijdens opvanguren aanwezig zijn of zullen zijn op de opvanglocatie Verklaring Omtrent Gedrag (VOG continue screening) overleggen en staan geregistreerd in het personenregister
- heeft een goede beheersing van de Nederlandse taal en respecteert andere gewoontes, culturen, leefwijzen en opvoedingsideeën
- heeft, indien tijdens de opvang vervoer plaatsvindt met de fiets of auto, schriftelijke toestemming van de vraagouder. Het vervoer van het(de) gastkind(eren) dient in de door de wet gestelde zitjes plaats te vinden

*Aanwezigheid van minimaal eens per drie maanden een half uur

Informatie voor de gastouder

- de gastouder zorgt ervoor dat het gastkind zich welkom voelt .
- de gastouder zorgt ervoor dat het huis kindvriendelijk is en dat er spelmateriaal aanwezig is dat past bij het leeftijd van het gastkind.
- de gastouder zorgt ervoor dat het gastkind de juiste verzorging krijgt dat past bij het leeftijd van het gastkind.
- de gastouder maakt duidelijke afspraken met vraagouders en zal deze naleven.
- de kinderen worden nooit zonder toezicht gelaten
- de zorg voor de kinderen mag niet zonder medeweten van de ouder overgelaten worden aan anderen, tenzij er sprake is van een calamiteit.
- de gastouder mag het gastkind nooit alleen laten met huisdieren ondanks dat de huisdieren volledig te vertrouwen zijn.
- de gastouder is in staat tot het geven van een goede mondelinge en indien gewenst een schriftelijke overdracht.
- eventuele problemen die de gastouder mbt de opvang en/of gastkind(eren) ervaart wordt bespreekbaar gemaakt met de vraagouder(s) en GO Kidz.
- de gastouder dient zorgvuldig om te gaan met vertrouwelijke informatie.
- de gastouder zal waar nodig GO Kidz om hulp of begeleiding vragen, bijvoorbeeld in het samenwerken met vraagouder om bijvoorbeeld de RIE of andere administratieve handelingen in te vullen.
- de gastouder zorgt ervoor dat alle volwassen huisgenoten op de hoogte zijn van het pedagogisch beleidsplan, het protocol meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en de RI&E van GO Kidz. De gastouder en alle volwassen huisgenoten dienen hierna te handelen.
- de gastouder gaat, wanneer de situatie het toelaat, zoveel mogelijk met de kinderen buiten spelen. De buitenlucht is gezond en kinderen doen buiten veel belangrijke indrukken op.

Opvangeseisen

- het aantal kinderen dat gastouders mogen opvangen, hangt af van de leeftijd van de kinderen. Een gastouder mag maximaal 6 kinderen tot 13 jaar opvangen waarvan:
  - maximaal 5 kinderen tot 4 jaar;
  - maximaal 4 kinderen tot 2 jaar;
  - maximaal 2 kinderen tot 1 jaar.
- dit maximum aantal kinderen is inclusief de eigen kinderen (tot 10 jaar) van de gastouder. Ook vriendjes/vriendinnetjes die tijdens de opvang aanwezig zijn tellen mee.
- indien de woonruimte van de gast- of vraagouder te klein is voor het maximale aantal opvangkinderen worden er andere opvangeseisen gesteld door GO Kidz.
- de gastouder, die 4 of meer kinderen tegelijkertijd opvangt heeft een controleerbare achterwacht geregeld i.v.m. calamiteiten. Deze achterwacht kan in noodgevallen binnen 15 minuten aanwezig zijn.
- de gastouder mag op meerdere locaties kinderen opvangen.
- als de gastouder opvang aanbiedt in het huis van een van de vraagouders mag de gastouder daar kinderen opvangen van verschillende ouders.
- Op het woonadres van een vraagouder kunnen meerdere gastouders werken.
- Op het woonadres van een gastouder kunnen meerdere gastouders worden geregistreerd in het LRK, mits deze gastouders op datzelfde adres wonen.

De opvangplek

Het gastkind verblijft in de woning van de gastouder of vraagouder, daarin wordt de volgende eisen door GO Kidz gesteld:

- in en om het huis is het in voldoende mate veilig en schoon, dit wordt jaarlijks gecontroleerd d.m.v. een risico-inventarisatie voor veiligheid van RIE-start.
- er is voldoende ruimte beschikbaar afgestemd op het aantal gastkinderen en de leeftijd van de kinderen (gemiddeld 3 á 4 m² per kind)
- er is een mogelijkheid om buiten te spelen in de eigen tuin of in een veilige speeltuin in de buurt.
- tijdens de risico inventarisatie wordt de opvangplek gecontroleerd op welke vertrekken in huis de kinderen toegang hebben en wat de risico's zijn op de opvangplek.
- dat er in de gehele woning niet mag worden gerookt. Roken mag dus ook niet wanneer de kinderen er niet zijn of in een andere ruimte dan waar de opvang plaatsvindt.
- dat de opvangplek is voorzien van voldoende en goed functionerende rookmelders. Een rookmelder dient in die ruimtes te hangen die als vluchtweg gebruikt kunnen/zullen worden. De meeste voorkomende plaatsen zijn de hal/overloop. Indien een (slaap)kamer alleen verlaten kan worden via een andere kamer (bijv. een woonkamer), dan dient ook in deze (woon)kamer een rookmelder aanwezig te zijn. Hang de rookmelder in het midden van het plafond op minimaal 50 centimeter van een muur of hoek. Hang je rookmelder daarnaast ook minimaal 30 centimeter van een lamp vandaan.
- er een afzonderlijke slaapruiimte voor gastkinderen is. Dat betekent dat er voor kinderen tot anderhalf jaar een slaapruiimte buiten de opvangruimte moet zijn. Kinderen ouder dan anderhalf jaar kunnen, vooropgesteld dat de capaciteit toereikend is, deze slaapruiimte delen met de kinderen tot anderhalf jaar. De slaapruiimte is afgestemd op het aantal op te vangen kinderen. Er is dan voor ieder aanwezig kind tot anderhalf jaar een bed beschikbaar.

De ontwikkeling van het kind de opvoeding en de verzorging

De visie van GO Kidz met betrekking op het opvoeden en het verzorgen van een gastkind geeft richting aan het pedagogisch handelen van de gastouder. GO Kidz streeft er naar dat alle kinderen zich emotioneel veilig voelen op de opvangplek, wat de basis vormt voor de mogelijkheid zich verder te kunnen ontwikkelen. Het is belangrijk dat ieder kind zich bij de gastouder thuis voelt. Iedere gastouder geeft in overleg met de vraagouder hier op eigen wijze invulling aan. Het belang van het kind staat hier voorop. Ieder kind is uniek en maakt zijn eigen ontwikkeling door.

De gastouder helpt het gastkind om de wereld te ontdekken, te onderzoeken en dat hoort bij proces van leren groot worden. Elk kind doet dat op zijn of haar eigen manier en zal dat op zijn of haar eigen manier verwerken en moet hiervoor de ruimte krijgen. Er wordt van de gastouder geacht dat ze structuur, duidelijkheid, voorspelbaarheid en regelmaat aan het gastkind bieden. Het moet voor het gastkind op ieder moment duidelijk zijn wat ze kunnen verwachten en wat er van hen verwacht wordt.

De eerste periode zal ieder aan elkaar moeten wennen. Voor het gastkind kan het belangrijk zijn de opvangtijd bij de gastouder op te bouwen. Bijvoorbeeld eerst een paar uurtjes samen met de vraagouder(s), daarna alleen.

De dagindeling van de gastouder en de input die de vraagouder heeft gegeven zal elk kind de kans krijgen zich als individu te ontwikkelen. Dit dient te worden vermeldt door de gastouder en de vraagouder op het document verzorging en veiligheid.

Het ene kind zal meer behoefte hebben aan stimulatie en of uitdaging dan het andere dit geldt hetzelfde voor de verzorging. Een kind moet de mogelijkheid krijgen om te groeien, het moet leren zelfstandig in de samenleving te functioneren en moet zich bewust worden van onze samenleving.

Bij de ontwikkeling van een kind door spel moet de ruimte waarin wordt gespeeld, niet vergeten worden. Deze zorgt voor een wisselwerking met het gedrag van het kind. Een kind zal zich minder goed op een spel kunnen concentreren wanneer er rondom hem heen allerlei speelgoed, knutselwerk etc ligt. Daarom is het belangrijk een kind aan te leren 'eerst op te ruimen en dan aan een nieuw spel beginnen'.

Om zich te kunnen ontwikkelen hebben kinderen een bepaalde mate van vrijheid nodig. De gastouder moet de gastkinderen hierin begeleiden. Het is erg belangrijk dat de gastouder de gastkinderen een positief zelfbeeld meegeeft. Als een kind positief denkt over zichzelf, zal het een zelfbewust individu worden.

Een goede lichamelijke verzorging in een schone en veilige omgeving is een belangrijke voorwaarde voor een goede ontwikkeling van het gastkind. De aard van de verzorging hangt af van de leeftijd van het gastkind. Bij een baby nemen voeding en verzorging meer plaats in dan bij schoolgaande kinderen. Ook bij de verzorging is het belangrijk dat het kind zich veilig voelt.

Wanneer ritmen en gewoonten in de verzorging thuis en in het gastoudergezin op elkaar afgestemd zijn zal het gastkind zich vertrouwd en veilig voelen. Het is daarom erg belangrijk dat vraagouder(s) en gastouder afspraken maken over allerlei onderdelen in de verzorging:

Voeding: hoe vaak, welke voeding, wel of geen snoep

Zindelijkheid: Hoe vaak moet het gastkind verschoond worden, wanneer en hoe wordt er getraind in de zindelijkheid.

Slapen: Waar, wanneer, slaapritueel, zorg voor voldoende rust bij oudere kinderen.

Ziekte: Wat doet de gastouder als het kind ziek wordt.

Hygiëne: Tandens poetsen, handen wassen.

Gastouders zijn verantwoordelijk voor de veiligheid van het kind tijdens de opvanguren. Het huis en de tuin moeten veilig zijn ingericht. Gelet wordt op bijvoorbeeld traphekjes, het opbergen van gevaarlijke stoffen, speelgoed en stopcontactbeveiligingen. De slaapruijnte van het gastkind moet rustig, rookvrij en goed te ventileren zijn. Als de gastouder een huisdier heeft staat de veiligheid van het gastkind voorop. En als het gastkind groter is en buiten gaat spelen, moeten de gastouders ervan verzekerd zijn dat dit geen gevaar oplevert voor het kind. De totale indruk van de gastouderopvangplek moet in orde zijn: veilig en schoon.

Overdracht van normen en waarden

Ook normen en waarden zijn belangrijk. Om de juiste normen en waarden te ontwikkelen heeft het gastkind een voorbeeld nodig.

Het overdragen van deze normen en waarden door de gastouder kan alleen als de gastouder het goede voorbeeld geeft. Het is daarom ook nodig om grenzen te stellen zodat het gastkind hiermee kan leren omgaan. Deze grenzen moeten duidelijk zijn voor het gastkind. Gastkinderen kunnen worden betrokken bij dagelijkse gang van zaken. Zo leren ze de normen en waarden.

Iedereen heeft zijn eigen ideeën bij het opvoeden van kinderen en sommige zullen bij de gastouders anders ingevuld worden dan bij de ouders. Dat hoeft geen problemen op te leveren. Het is immers belangrijk dat het gastkind ziet dat er verschillen zijn en deze als zodanig respecteert.

Gastouders en vraagouders kunnen zowel verbaal als non-verbaal laten blijken wat ze vinden. Er zal dus afstemming plaats moeten vinden tussen vraagouder en de gastouder om belangrijke normen en waarden met elkaar bespreekbaar te maken. Denk hierbij aan geloof, taalgebruik, omgaan met anderen, respect hebben voor elkaar en elkaars mening en spullen, veiligheid bieden enz.

Wanneer vanaf het begin duidelijk is, hoe vraagouder en gastouder over bepaalde zaken denken, kan vooraf al een beeld ontstaan hoe bepaalde situaties in de praktijk tegemoet worden getreden en kan hier tijdens het voorstellen van beide partijen rekening mee gehouden worden. Het is echter van belang dat beide partijen zich open stellen, om over deze onderwerpen in gesprek te blijven.

Ontwikkelingsfasen van een kind

De ontwikkelingsfasen van een kind gaat in verschillende fases. Het ene kind ontwikkeld zich sneller als een ander kind. Toch doorgaat elk kind dezelfde ontwikkeling.

Het gastkind moet deze ontwikkeling zelf doormaken met hulp van de gastouder. Doordat de gastouder het gastkind voldoende zal stimuleren met spelen en praten leert het kind zich te ontwikkelen.

Doordat de gastouder de ontwikkeling spelenderwijs aanbied kan het gastkind zich motorisch, verstandelijk, emotioneel en sociaal ontwikkelen. De gastouder kan dit doen door onder andere spelletjes te doen en het kind voor te lezen.

De aangeboden activiteiten worden zoveel mogelijk afgestemd op de (speel)behoeften en interesses van het gastkind. De gastouder houdt zoveel mogelijk rekening met de leeftijd van het gastkind. Hierdoor kan het gastkind zich tijdens het spel altijd ontwikkelen. De gastouder zal het kind nooit dwingen.

In de ontwikkelingspsychologie wordt vaak gesproken over drie ontwikkelingsgebieden:

- De motorische- of lichamelijke ontwikkeling;
- De verstandelijke ontwikkeling
- De emotionele en sociale ontwikkeling

De drie ontwikkelingsgebieden beïnvloeden elkaar. Indien bijvoorbeeld het gastkind motorisch minder vaardig is dan leeftijdsgenootjes kunnen ze minder goed mee komen met het spelen op straat of bij de gastouder, waardoor zij minder sociale contacten kunnen hebben, wat weer invloed heeft op de emotionele en sociale ontwikkeling. Ook kan het gastkind met een achterstand in de fijne motoriek problemen ondervinden met schrijven, wat weer van invloed kan zijn op de spraak- en taalontwikkeling en de cognitieve ontwikkeling.

De motorische ontwikkeling

Motoriek (grobe- en fijne motoriek) speelt een belangrijke rol bij de ontwikkeling van baby's en kinderen. Vanaf de start van opvangperiode leert de gastouder, het gastkind, spelenderwijs het spelen en het bewegen om zo de wereld om zich heen te verkennen.

Vanuit de box kijken en grijpen baby's al naar allerlei dingen, vervolgens leert het gastkind kruipen en uiteindelijk het lopen. Door middel van het aanbieden van spelen en bewegen wordt de ontwikkeling van het gastkind gestimuleerd en leert het gastkind zichzelf, de omgeving en anderen kennen.

- De grove motoriek: kruipen, vangen, lopen, fietsen, rennen, balanceren, koprollen en springen
- De grof motorische ontwikkeling behoort de ontwikkeling van de hoofdbalans, het zitten, staan, kruipen, lopen.
- De fijne motoriek: grijpen, vasthouden, kleine dingen oppakken, schrijven, knippen, veters strikken
- De fijn motorische ontwikkeling omvat het gebruik van de handen en vingers in de fase voor het grijpen, bij het grijpen zelf en bij het manipuleren van een voorwerp.

0-4 jaar

Bij een baby treden de eerste weken spontane en reactieve bewegingen op, van bewuste of planmatige activiteiten is er nog geen sprake. Daarna volgt er de ontwikkeling van lachen, rollen, zitten enzovoort.

De omgeving wordt vooral via ontdekt via de zintuigen. De waarneming vindt plaats doordat het kind alles voelt, bekijkt, ziet en hoort en dit gaat samen met ontwikkeling van de motoriek. Door alles te voelen en in zijn/haar mond te stoppen ontdekt het gastkind verschillen tussen hard en zacht, warm en koud en zoet en bitter.

De ontwikkeling gaat tussen 1 en 4 jaar met grote sprongen vooruit. Het gastkind krijgt zijn/haar eigen lijf steeds meer onder controle.

Als het gastkind 2 jaar is, lijkt het lopen nog een beetje op waggelen. Het gastkind heeft dan nog moeite om met zijn/haar evenwicht te bewaren.

Als het gastkind 3 jaar is, loopt hij/zij al veel beter kan hij misschien ook al rennen, springen en klimmen. Het kind leert de omgeving te ontdekken door alles zelf te doen. De gastouder moet deze ontdekking stimuleren en het gastkind wijzen op de gevaren.

Ook leert je gastkind leert steeds fijnere bewegingen met zijn handen en vingers te maken. Peuters kunnen steeds beter een potlood vasthouden, een bladzijde van een boek omslaan, en kleine dingen doen zoals een kraaltje vastpakken.

Tussen 2 en 4 jaar leren kinderen zich aankleden en beginnen ze een beetje te tekenen, te knippen en te plakken. Ook begint tussen deze leeftijd het zindelijk worden. Het initiatief om ermee te beginnen kan van de vraagouder of van de gastouder uitgaan. Als besloten wordt om ermee te beginnen, is het raadzaam dat zowel thuis als bij de gastouder dezelfde aanpak gehanteerd wordt.

5–13 jaar

Doordat de gastouder het gastkind motiveert en stimuleert gaat de ontwikkeling van het gastkind sneller. Naarmate het gastkind ouder wordt, is er meer invloed van buitenaf. Het gastkind gaat naar school en de lichaamsbouw begint te veranderen. De meeste gastkinderen worden langer en slanker. Hier moet het gastkind de motoriek op aanpassen daardoor wordt zijn/haar motoriek tijdelijk wat onhandig. Maar al snel wordt het gastkind wat leniger, behendiger en sterker. Je gastkind kan nu voetballen, fietsen, schrijven, tekenen, knutselen, knippen en bouwen.

De verstandelijke ontwikkeling

De verstandelijke ontwikkeling heeft te maken met het denken en begrijpen van de wereld om je heen. Gastkinderen komen spelenderwijs in aanraking met allerlei verschillende prikkels uit hun omgeving, die zij vervolgens moeten verwerken. De zintuigen zijn bij deze ontdekkingsstocht belangrijk. Door middel van kijken, horen, ruiken, proeven en voelen wordt de wereld vanaf het prille begin al door de baby verkend. Hierdoor leren mensen het denken, het geweten en de taalontwikkeling.

0-4 jaar

De eerste jaren leert een gastkind elke dag wel iets bij. Dit leren gebeurt, doordat de hersenen zich steeds beter ontwikkelen en het gastkind afkijkt hoe jij en bijvoorbeeld andere gastkinderen dingen doen. Een goed voorbeeld zijn voor je gastkind is daarom erg belangrijk. Steeds als je gastkind nieuwe informatie ziet of hoort, verwerkt hij/zij dit in zijn hersenen: het gastkind legt bijvoorbeeld verbanden met informatie die al eerder is opgeslagen. Je kunt dit stimuleren door veel voor te lezen en te praten en/of uitleggen.

5-13 jaar

Het gastkind zal zich snel en sterk ontwikkelen en de hersenen zullen ook andere inzichten krijgen. Niet alleen het begin of het eind is nu zichtbaar voor het gastkind, maar ook alles wat zich daartussen afspeelt. Als het gastkind bijvoorbeeld een stapel blokken ziet en een stapel blokken die her en der op de grond liggen dan weet het hoe hij ook zo'n stapel blokken kan maken. Ook als het gastkind tekeningen ziet en een wit blad met stiften weet hij of zij hoe een dergelijke tekening gemaakt kan worden en dus hoe de tekening op het papier is gekomen.

Je gastkind kan dus eigenlijk een heel proces zien van begin tot eind, maar ook kan het gastkind het proces terugdraaien om zo bij het beginpunt uit te komen.

Ook zal de sociale ontwikkeling van het gastkind meer vorm krijgen. Door met iedereen te spelen en iedere dag met hun samen te zijn om samen te leren ontwikkelt het gastkind zich. Het gastkind ontwikkelt zich zeer sterk op het sociale vlak waardoor de communicatie ook verbetert.

Het schrijven en lezen wordt verder ontwikkeld en ook het samen delen en spelen is nu ontwikkeld.

De emotionele en sociale ontwikkeling

Sociale ontwikkeling en emotionele ontwikkeling hangen nauw samen. Bij de sociaal-emotionele ontwikkeling hoort onder andere het ontwikkelen van emoties, het zelfbeeld en het temperament van het gastkind.

De sociale ontwikkeling omvat het krijgen van begrip voor andere mensen en het ontwikkelen van positief gedrag en vaardigheden ten opzichte van de medemens. Dat wil zeggen dat het gastkind kennis heeft van omgangsregels en relaties tussen gastouder en vraagouder. Het gastkind leert om rekening te houden met anderen, zich te houden aan regels, op hun beurt te wachten, te delen, samen te spelen en nog veel meer sociale vaardigheden. Om dat te kunnen, moet het gastkind leren om zijn eigen gevoelens (emotionele ontwikkeling) en de gevoelens van anderen te zien, te begrijpen en ermee om te gaan.

Bij een goede emotionele ontwikkeling hoort ook zelfkennis, een positief zelfbeeld en zelfvertrouwen. De gastouder dient het gastkind te leren zich emotioneel goed te ontwikkelen dan kunnen zich als ze wat groter worden goed inleven in anderen en daardoor goed met anderen samenwerken.

Als gastouder kun je je gastkind helpen zich emotioneel goed te ontwikkelen. Door betrokken te zijn en er voor je gastkind te zijn, leg je een goede basis.

- Laat het gastkind merken dat je van ze houdt en reageer positief als ze iets goed doen.
- Je kunt het inleven in gevoelens van anderen stimuleren door op gevoelens te wijzen en erover te praten. Je kunt bijvoorbeeld zeggen: ‘Kijk, de baby huilt. Ze is verdrietig omdat ze haar knuffel kwijt is. Help jij mij de knuffel te zoeken en aan de baby te geven’.
- Verwoord ook de gevoelens van je gastkind. Zeg bijvoorbeeld: ‘Je bent blij met die knuffel, hè?’

Kinderen hebben behoefte aan aandacht. Een gastouder besteedt vooral aandacht aan positief gedrag van je gastkind; zij kijkt en luistert goed naar de behoeftes van het gastkind. Hierop inspelen betekent de ene keer het gastkind stimuleren en een andere keer het gastkind niet storen in zijn spel. Zo wordt het gastkind de vrijheid gegund om zijn eigen mogelijkheden te ontdekken en zich verder te ontplooiën.

Geef zelf het goede voorbeeld. Je gastkind leert van kijken naar jou.

- Een gastkind heeft er recht op met respect behandeld te worden en serieus genomen te worden. Zo leert het gastkind ook voor anderen respect te hebben.

Daarnaast wil een gastkind, net als vraagouder(s) en gastouder, graag weten waar zij aan toe zijn. Wat mag wel en wat mag niet?

Kinderen worden grenzen gesteld vanwege:

- veiligheid
- het bieden van rust en regelmaat
- het leren rekening houden met elkaars behoeftes
- de normen en waarden
- het leren verantwoordelijkheid te dragen voor het eigen gedrag

Als het gastkind wordt terechtgewezen moet het duidelijk voor het kind zijn dat het niet als persoon wordt afgewezen, maar dat bepaald gedrag niet wordt goedgekeurd. Continue toepassing van dezelfde regels bieden een gastkind veel duidelijkheid. Toch kan een gastkind het best begrijpen als er wel eens van een regel wordt afgeweken mits dit duidelijk wordt uitlegt.

Ieder gastkind zal proberen de grenzen van regels te overtreden. Zij moeten ervaren wat er gebeurt als die grenzen overschreden worden. Door de gastkinderen hierop aan te spreken, kunnen zij leren verantwoordelijkheid te dragen voor hun gedrag.

GO Kidz tolereert absoluut niet dat de gastouder een gastkind fysiek corrigeert.

Gastouders hebben een voorbeeldfunctie; jonge kinderen leren veel gedrag door imitatie. Met de ouders wordt besproken op welke wijze de gastouder het gedrag van het kind corrigeert.

Per leeftijdsfase volgen hieronder kenmerken van de sociaal-emotionele ontwikkeling:

0-5 maanden: de autistisch-symbiotische fase

Het kind is puur op zichzelf gericht en maakt nog geen onderscheid tussen zichzelf en de buitenwereld. Aanwezigheid van moeder (voeding, warmte, gezicht, stem) betekent dat het kind zich prettig voelt.

5-10 maanden: de differentiatiefase

Het kind ziet steeds meer het verschil tussen vertrouwde gezichten en vreemden. De bekende eenkennigheid is vaak het meest zichtbare gevolg. In deze fase krijgen naast de moeder andere vaste verzorgers een belangrijke rol.

10-18 maanden: de oefeningsfase

Het kind gebruikt, bij de oefening de wereld te ontdekken, vaak een knuffel als hulpmiddel om de angst voor de scheiding met het bekende te verzachten.

18-22 maanden: de toenaderingsfase

Het kind begint te begrijpen dat het los van de moeder bestaat. In deze fase klampt het kind zich vaak weer vast aan de ouders. Deze periode van afhankelijkheid duurt echter niet lang doordat de spraak zich ontwikkelt, wat een nieuw hulpmiddel is om de wereld te verkennen.

2-3 jaar: bevestiging van de individualiteit

Motorisch is het kind beter in staat om zich vrij te bewegen en letterlijk afstand te nemen. Het kind leert NEE zeggen.

3-5 jaar

De eerder ingezette lijn naar zelfstandigheid zet zich door. Het kind begint andere kinderen na te doen. Ook leert het kind te spelen met andere kinderen.

6-12 jaar

Tussen 6 en 12 jaar maakt je gastkind een aantal interessante ontwikkelingen door op sociaal vlak. Langzaam leert hij dat andere mensen hun eigen gevoelens en gedachten hebben. Bovendien krijgt hij steeds meer inzicht in de persoonlijkheid van anderen. En hij ontwikkelt zijn eigen persoonlijkheid.

Vrijwilliger en/of stagair(e)

Indien een vrijwilliger en/ of stagiair(e) werkzaamheden bij de gastouder gaat verrichten, wordt dit overlegd met GO Kidz en de ouders. Daarbij wordt aangegeven op welke dagen de vrijwilliger en/of stagiair(e) aanwezig zal zijn en voor welke periode. Voor aanvang van de werkzaamheden stage dient er eerst een VOG overlegd te worden. Het origineel wordt bewaard op de opvanglocatie en wordt bijgeschreven in het personenregister. Indien een erkende gastouder een vrijwilliger en/of stagiaire heeft, is de gastouder verantwoordelijk en begeleidt de vrijwilliger en/of stagiaire. De vrijwilliger en/of stagiair(e) krijgt en leest het pedagogisch beleidsplan van GO Kidz zodat ook hij/zij op de hoogte is van de gang van zaken. De vrijwilliger tekent de overeenkomst vrijwilliger.

Niet gevaccineerde kinderen

Sommige ouders laten hun kinderen niet inenten. Dat kan verschillende redenen hebben. Meestal maken ouders bezwaar vanuit hun geloofsovertuiging. Soms weigeren ouders vaccinaties vanuit levensovertuiging of omdat zij alternatieve geneeswijzen volgen. Het grootste risico van niet vaccineren loopt het niet-ingeënte kind zelf. Het kind is dan namelijk niet beschermd mocht het met één van de betreffende infectieziekten in aanraking komen.

GO Kidz zal een passende oplossing proberen te vinden, om eventuele besmetting zo veel mogelijk uit te sluiten. Bijvoorbeeld door een gastouder bij de kinderen thuis te laten opvangen.

Bij opvang bij een gastouder thuis zal het niet vaccineren besproken worden met de betreffende gastouder en eventuele ouders waarvan al kind(eren) in de opvang zijn bij dit gastoudergezin.

Signalerende functie

Komt de gastouder tot de conclusie komen dat het gastkind op een bepaald gebied in de ontwikkeling positief of negatief afwijkt, dan bespreekt hij dit eerst op correcte wijze met de vraagouders. Het kan zijn dat de vraagouders de zorg niet delen of er niet voor open staan. Indien de gastouder zich zorgen blijft maken, dan kan hij dit bespreken met GO Kidz. Indien GO Kidz ook van mening is dat er sprake is van een achterstand of dat er sprake is van een ontwikkelingsprobleem van het gastkind, dan zal de kwestie met de vraagouders worden besproken. Dan is het aan de vraagouder om hier wat met te doen.

Meldcode huiselijke geweld en kindermishandeling

Tijdens het kennismakingsgesprek ontvangt de gastouder en vraagouder(s) het protocol huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit protocol zal bij vermoeden van mishandeling, door de gastouder, vraagouder(s) en/ GO Kidz na zorgvuldige overwegingen eventueel in werking gezet zal worden.

Klachten

Vaak blijkt dat mensen om allerlei redenen lang aarzelen voordat zij hun klacht kenbaar maken. Vooral in de gastouderopvang, waarbij de ouder(s) zich afhankelijk voelt van de gastouder(s), bestaat de angst dat het gastkind door het uiten van hun ongenoegen de dupe zal worden.

Het contact met hen is dus essentieel en het is voor alle partijen belangrijk om dat contact zo optimaal mogelijk te laten zijn.

GO Kidz wil de opmerkingen en klachten van de ouder(s) en gastouder(s) horen, omdat ze bijdragen aan de kwaliteit van de gastouderopvang van GO Kidz. Uit klachten haalt GO Kidz verbeterpunten en belangrijke signaleringen om de kwaliteit van de dienstverlening te behouden of te verbeteren.